

การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
PARTICIPATIVE ADMINISTRATION AFFECTING ACADEMIC ADMINISTRATION
IN SCHOOL UNDER BANGKOK METROPOLITAN

สิริกร ทิตยวงษ์¹
สายสุดา เตียเจริญ²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 2) การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร 3) การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ได้แก่ สถานศึกษาของรัฐที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 205 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูล โรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูรวมทั้งสิ้น 615 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของเดวิส (Davis) กับการบริหารงานวิชาการตามแนวทางของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน
2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน
3. การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง แบบปรึกษาหารือ และแบบให้ข้อเสนอแนะส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Abstract

The purposes of this research were to determine 1) participative administration in school under Bangkok Metropolitan 2) the academic administration in school under Bangkok Metropolitan 3) participative administration affecting academic administration in school under Bangkok metropolitan. The samples were 205 school under Bangkok Metropolitan. The respondents were school directors or deputy directors in academic, head of department, and teachers with the total number of 615. The instrument was a questionnaire about participative administration on the concept of Davis and academic administration regarding the framework of the academic administration educational supervisor Bangkok Metropolitan. The statistics used in data analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows :

1. participative administration in School under Bangkok Metropolitan, was at a high level in overall and individual.
2. the academic administration in School under Bangkok Metropolitan, was at a high level in overall and individual.
3. the participative administration in middle management committees, consultative management, and suggestion programs affected to the academic administration in School under Bangkok Metropolitan. at 0.05 level of significance.

¹ นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

บทนำ

ปัจจุบันการจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจจากหน่วยงานส่วนกลางไปยังสถานศึกษา และให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการบริหาร ความสำคัญของการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปสู่สถานศึกษา เพื่อให้มีอิสระในการบริหารจัดการ สามารถจัดกระบวนการเรียนรู้ที่นำไปสู่กระบวนการพัฒนาตนเองตามธรรมชาติของผู้เรียน และเต็มตามศักยภาพ โดยกำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไว้ครบทุกด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ไปยังสถานศึกษาโดยตรง โดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาเพื่อไปสู่การพัฒนาผู้เรียน ผลิตรักเรียนที่มีคุณภาพตรงตามมาตรฐานที่กำหนดคุณภาพของผู้เรียนจากทุกสถานศึกษามีคุณภาพเท่าเทียมเสมอภาคกันและได้มาตรฐาน ทิศทางการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครมีความสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกับรัฐบาลโดยกำหนดนโยบายด้านการศึกษา คือ “เสริมสร้างกรุงเทพ ฯ ให้เป็นมหานครแห่งการเรียนรู้ที่แท้จริง มีคุณภาพมาตรฐาน พร้อมพัฒนาองค์ความรู้อย่างครอบคลุมทั้งในและนอกห้องเรียน” และเพื่อให้นโยบายด้านการศึกษาสู่การปฏิบัติและมีคุณภาพมาตรฐานอย่างเป็นรูปธรรมดังนั้นหน้าที่ของโรงเรียนที่จะจัดการให้งานเหล่านี้มีประสิทธิภาพ โดยมีงานวิชาการเป็นภารกิจหลักของโรงเรียนที่ต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของชุมชนและสังคม โดยมีผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครอง และชุมชนมีส่วนร่วม นอกจากนี้ยังส่งเสริมให้โรงเรียนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุดสามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกระดับชั้น ตลอดจนการร่วมมือเป็นเครือข่ายเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษา สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ได้ปรับบทบาทให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาโดยให้สังคมมีส่วนร่วม ทั้งบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรวิชาชีพ องค์กรเอกชน สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี (พ.ศ. 2552 – 2555) สำนักการศึกษา จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอก (SWOT Aalysis) พบว่า ปัญหาด้านการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการภายใน ฐานข้อมูลสารสนเทศไม่ตอบสนองต่อการนำไปวางแผนและบริหารจัดการ ขาดอัตรากำลังทดแทนบุคลากรทำให้ไม่เพียงพอกับปริมาณงาน ขาดความคล่องตัวในการประสานงานภายในองค์กร ขาดการติดตามประเมินผลการดำเนินงานโครงการ / กิจกรรมอย่างเป็นระบบ

การจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะที่เป็นพื้นฐานของการเรียนในแต่ละระดับชั้นให้เหมาะสมกับวัยเพื่อสร้างองค์ความรู้พื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น โดยมีความรู้ตามศักยภาพของผู้เรียนและเป็นผู้มีคุณธรรม แต่จากผลการประเมินความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนและผลการประเมินคุณภาพมาตรฐาน โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครพบว่าการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ด้านวิชาการยังไม่ได้มาตรฐานในระดับที่สูงมากนัก คุณภาพการศึกษาของผู้เรียนยังไม่ได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่ควรจะเป็นและยังอยู่ในระดับที่จะต้องแก้ไขพัฒนาอย่างเร่งด่วนในเรื่องการอ่าน การเขียน การคิดวิเคราะห์ การเรียบเรียงความคิด กระบวนการต่างๆ ของผู้เรียนซึ่งเป็นคนลักษณะที่มีคุณภาพของนักเรียนสำหรับมาตรฐานของการศึกษาระดับนี้ทำให้ผู้เรียนมีพื้นฐานความรู้ไม่เหมาะสมสำหรับการเรียนในระดับสูงขึ้นต่อไป และเมื่อวิเคราะห์บริบทในด้านต่างๆ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการจัดการศึกษาซึ่งเป็นจุดอ่อนและอุปสรรค ได้แก่ การขาดแคลนบุคลากร และฐานข้อมูลสารสนเทศที่ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติงาน ครูมีภาระงานอื่นที่นอกเหนือจากการสอนเป็นจำนวนมากทำให้กระทบต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน การปฏิบัติงานที่สนับสนุนส่งเสริมการจัดการศึกษาของโรงเรียนต้องใช้ระเบียบการปฏิบัติงานทางราชการซึ่งมีขั้นตอนมากทำให้การดำเนินงานส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครล่าช้า ทั้งนี้เมื่อพิจารณาคุณภาพของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีคุณภาพในระดับดี มีโรงเรียนอีกจำนวนหนึ่งที่ยังไม่ได้มาตรฐานซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของกระแสสังคมโลก ได้อย่างมั่นใจ และสนับสนุนให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายช่วยสนับสนุนให้เกิดการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ เป็นการเตรียมความพร้อมโดยเฉพาะด้านการศึกษาสำหรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในอนาคตอันใกล้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

3. เพื่อทราบการบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ที่มีแผนแบบการวิจัย แบบกลุ่มตัวอย่างเดียว ศึกษาสภาพการณ์ ไม่มีการทดลอง (the one shot, non-experimental case study design)

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาของรัฐที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดกรุงเทพมหานครรวมทั้งสิ้น 438 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ สถานศึกษาของรัฐที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่สังกัดกรุงเทพมหานครจำนวน 205 โรงเรียน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างสถานศึกษาจากการเปิดตารางประมาณการขนาดตัวอย่างของเครจซีและ มอร์แกน (Krejcie and Morgan) แล้วใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling) โดยกำหนดให้ผู้ให้ข้อมูลจากโรงเรียนที่เป็นตัวอย่าง โรงเรียนละ 3 คน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองฝ่ายวิชาการ 1 คน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 1 คน และครู 1 คน รวมทั้งสิ้น 615 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรพื้นฐาน เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และประสบการณ์ในการทำงาน

2. ตัวแปรต้น เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับ การบริหารแบบมีส่วนร่วม ตามแนวคิดของ เดวิส (Davis) 6 รูปแบบ คือ 1) การบริหารแบบปรึกษาหารือ 2) การบริหารแบบประชาธิปไตย 3) การบริหารแบบคณะกรรมการ 4) การบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ 5) การบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง 6) การบริหารแบบร่วมเป็นกรรมการบริหาร

3. ตัวแปรตาม เป็นตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวทางของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร 9 งาน ประกอบด้วย 1) การวางแผน

งานวิชาการ 2) การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา 3) การบริหารการจัดการเรียนรู้ 4) การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน 5) การวัดผลประเมินผลการเรียน 6) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ 7) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 8) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ 9) การประกันคุณภาพการศึกษา กับงานวิชาการ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน และ ประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารแบบมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ เดวิส (Davis)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการตามแนวทางของหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร

สำหรับแบบสอบถามในตอนที่ 2 และตอนที่ 3 มีลักษณะเป็นคำถามชนิดจัดอันดับคุณภาพ 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ท (Likert's five rating scale) โดยกำหนดค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือซึ่งเป็นแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี วรรณกรรม และผลงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำผลการศึกษา มาสร้างเป็นเครื่องมือภายใต้คำแนะนำของอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบความถูกต้องแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธี IOC (Index of Item Objective Congruence) โดยค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.8 – 1.00

ขั้นที่ 3 นำแบบทดสอบที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 โรงเรียน รวม 30 คน

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้คืนมาคำนวณค่าความเชื่อมั่น (reliability) ของแบบสอบถาม ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) เท่ากับ 0.979

ขั้นที่ 5 จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลและค่าสถิติต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1. วิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage)
2. วิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารงานวิชาการ ใช้ค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยการพิจารณาค่ามัธยเลขคณิต ของคะแนนที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของผู้ให้ข้อมูล เปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best 1970 : 190)
3. การวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานสังกัดกรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 205 โรง ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 175 โรง คิดเป็นร้อยละ 85.37 โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คน

รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 525 คน ผลการวิจัยนำเสนอเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์สถานภาพและข้อมูลทั่วไป

ของผู้ตอบแบบสอบถามพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 342 คน คิดเป็นร้อยละ 65.14 เป็นเพศชาย จำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ 34.86 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีอายุ 31 – 40 ปี จำนวน 195 คน คิดเป็นร้อยละ 37.14 รองลงมาอายุ 41 – 50 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10 รองลงมาอายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 101 คน คิดเป็นร้อยละ 19.24 และอายุ 21-30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 17.52 ทั้งนี้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี มากที่สุด จำนวน 320 คน คิดเป็นร้อยละ 60.95 รองลงมาคือ ระดับปริญญาโท จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 37.72 และระดับปริญญาเอกน้อยที่สุด จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 1.33 สำหรับตำแหน่งหน้าที่ในปัจจุบัน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา/รองฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครู จำนวน 175 คน เท่ากันทุกตำแหน่ง คิดเป็นร้อยละ 33.34 ซึ่งมีประสบการณ์ในการทำงาน 6 – 10 ปี จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 37.52 รองลงมา มีประสบการณ์ในการทำงาน 6 – 10 ปี จำนวน 197 คน คิดเป็นร้อยละ 37.52 มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 15 ปี จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 29.72 และมีประสบการณ์ในการทำงานไม่เกิน 5 ปี น้อยที่สุด จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 14.86

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัธยเลขคณิต (Arithmetic Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัธยเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานตามแนวคิดของเบสท์ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

(n = 175)

การบริหารแบบมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การบริหารแบบปรึกษาหารือ (X_1)	4.33	0.28	มาก
2. การบริหารแบบประชาธิปไตย (X_2)	4.34	0.33	มาก
3. การบริหารแบบคณะทำงาน (X_3)	4.34	0.32	มาก
4. การบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ (X_4)	4.24	0.34	มาก
5. การบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5)	4.23	0.39	มาก
6. การบริหารแบบร่วมเป็นกรรมการบริหาร (X_6)	4.22	0.39	มาก
โดยภาพรวม (X_{tot})	4.28	0.31	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.31) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัชฌิมเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การบริหารแบบคณะทำงาน (X_3) ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.32) การบริหารแบบประชาธิปไตย (X_2) ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = 0.33) การบริหารแบบปรึกษาหารือ (X_1) ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.28) การบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ (X_4) ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.34) การบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.39) และการบริหารแบบร่วม

เป็นกรรมการบริหาร (X_6) ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = 0.39) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่าอยู่ระหว่าง 0.28 – 0.39 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานตามแนวคิดของเบสท์ ดังรายละเอียดตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของระดับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม

การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวางแผนงานวิชาการ (Y_1)	3.92	0.34	มาก
2. การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2)	4.00	0.45	มาก
3. การบริหารการจัดการเรียนรู้ (Y_3)	4.05	0.38	มาก
4. การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน (Y_4)	4.07	0.40	มาก
5. การวัดผลประเมินผลการเรียน (Y_5)	4.12	0.41	มาก
6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ (Y_6)	4.02	0.38	มาก
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y_7)	3.97	0.41	มาก
8. การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y_8)	3.96	0.41	มาก
9. การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ (Y_9)	4.09	0.42	มาก
โดยภาพรวม (Y_{tot})	4.02	0.35	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.02$, S.D. = 0.35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานเลขคณิต จากมากไปหาน้อย ดังนี้ การวัดผลประเมินผลการเรียน (Y_5) ($\bar{X}=4.12$, S.D. = 0.41) การประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ (Y_9) ($\bar{X}=4.09$, S.D. = 0.42) การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน (Y_4) ($\bar{X}=4.07$, S.D. = 0.40) การบริหารจัดการการเรียนรู้ (Y_3) ($\bar{X}=4.05$, S.D. = 0.38) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ (Y_6) ($\bar{X}=4.02$, S.D. = 0.38) การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2) ($\bar{X}=4.00$, S.D.

= 0.45) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y_7) ($\bar{X}=3.97$, S.D. = 0.41) การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y_8) ($\bar{X}=3.96$, S.D. = 0.41) การวางแผนงานวิชาการ (Y_1) ($\bar{X}=3.92$, S.D. = 0.34) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) พบว่าอยู่ระหว่าง 0.34 – 0.45 มีการกระจายของข้อมูลน้อย แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของ เพียร์สัน (pearson's product-moment correlation coefficient) ดังรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยภาพรวม

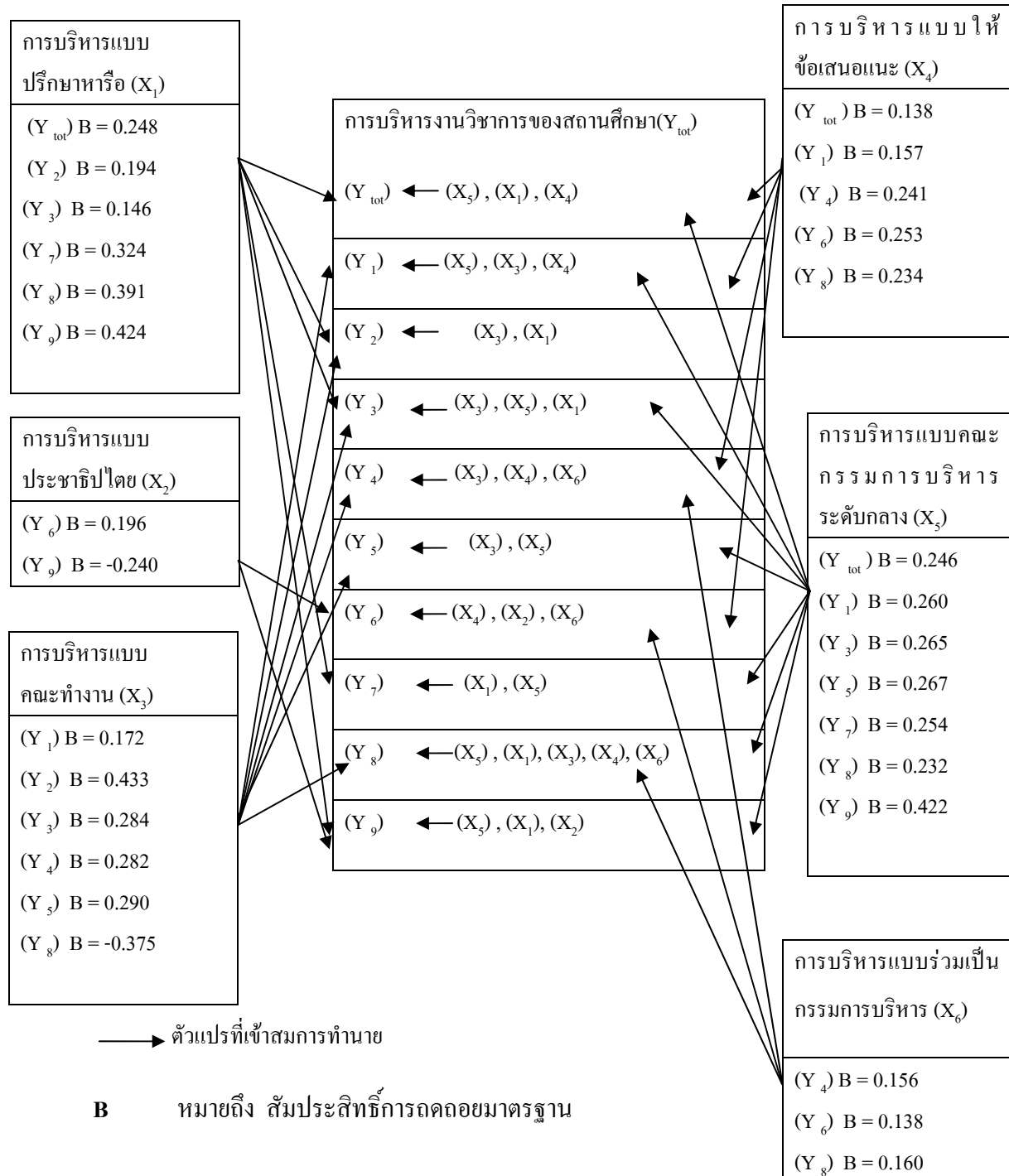
ตัวแปร	(X_1)	(X_2)	(X_3)	(X_4)	(X_5)	(X_6)	(X_{tot})	(Y_{tot})
(X_1)	1.00							
(X_2)	0.786**	1.00						
(X_3)	0.803**	0.803**	1.00					
(X_4)	0.665**	0.689**	0.795**	1.00				
(X_5)	0.612**	0.719**	0.716**	0.779**	1.00			
(X_6)	0.626**	0.675**	0.668**	0.702**	0.813**	1.00		
(X_{tot})	0.850**	0.884**	0.906**	0.879**	0.885**	0.859**	1.00	
(Y_{tot})	0.531**	0.494**	0.547**	0.538**	0.552**	0.508**	0.602**	1.00

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยภาพรวมและรายด้าน

ของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครมีค่าอยู่ระหว่าง 0.906 – 0.612 เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามแผนภูมิต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาผลของการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการบริหารแบบคณะทำงาน (X_3) ด้านการบริหารแบบประชาธิปไตย (X_2) ด้านการบริหารแบบปรึกษาหารือ (X_1) ด้านการบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ (X_4) ด้านการบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) และด้านการบริหารแบบร่วมเป็นกรรมการบริหาร (X_6) ตามลำดับ

2. การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่ามัธยฐานจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน (Y_5) ด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ (Y_9) ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน (Y_4) ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ (Y_3) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ (Y_6) ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y_7) ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y_8) และด้านการวางแผนงานวิชาการ (Y_1) ตามลำดับ

3. การบริหารแบบมีส่วนร่วมที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) แบบปรึกษาหารือ (X_1) และแบบให้ข้อเสนอแนะ (X_4) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวม (Y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

3.1 การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) แบบคณะทำงาน (X_3) และแบบให้ข้อเสนอแนะ (X_4) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวางแผนงานวิชาการ (Y_1)

3.2 การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบคณะทำงาน (X_3) และแบบปรึกษาหารือ (X_1) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา (Y_2)

3.3 รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบคณะทำงาน (X_3) แบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) และ

แบบปรึกษาหารือ (X_1) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการบริหารจัดการเรียนรู้ (Y_3)

3.4 การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบคณะทำงาน (X_3) แบบให้ข้อเสนอแนะ (X_4) และแบบร่วมเป็นกรรมการบริหาร (X_6) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน (Y_4)

3.5 การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบคณะทำงาน (X_3) และแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน (Y_5)

3.6 การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบให้ข้อเสนอแนะ (X_4) แบบคณะทำงาน (X_3) แบบประชาธิปไตย (X_2) และแบบร่วมเป็นกรรมการบริหาร (X_6) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ (Y_6)

3.7 การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบปรึกษาหารือ (X_1) และแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Y_7)

3.8 การบริหารแบบมีส่วนร่วม แบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) แบบปรึกษาหารือ (X_1) แบบคณะทำงาน (X_3) แบบให้ข้อเสนอแนะ (X_4) และแบบร่วมเป็นกรรมการบริหาร (X_6) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ (Y_8)

3.9 การบริหารแบบมีส่วนร่วมแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง (X_5) แบบปรึกษาหารือ (X_1) และแบบประชาธิปไตย (X_2) ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ (Y_9)

การอภิปรายผล

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาพิจารณา เพื่อให้ทราบสภาพที่แท้จริงที่เป็นไปได้ และสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ จึงอภิปรายผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการวิจัย พบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาของสังกัด

กรุงเทพมหานคร ได้สังเกตเห็นความสำคัญของการบริหารแบบมีส่วนร่วมภายในสถานศึกษาระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และครูเป็นอย่างดีเป็นลักษณะของการดำเนินงานที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เสนอความคิดเห็นเพื่อร่วมกันแก้ไขปัญหา ดำเนินการ ประเมินผลและรวมถึงร่วมรับผลที่เกิดจากการดำเนินการนั้นๆ มีการประสานงานและความรับผิดชอบที่มีร่วมกัน โดยเห็นแก่ประโยชน์ที่เกิดขึ้นกับสถานศึกษา ซึ่งทำให้การปฏิบัติงานบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในประเด็นของการกำหนดให้กระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา ซึ่งมีหลักการบริหารคือการกระจายอำนาจ การมีส่วนร่วม และสอดคล้องกับงานวิจัยของไพฑูรย์ ภูมิซร่อ ได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพและปัญหาการบริหารแบบมีส่วนร่วมตามการรับรู้ของครูประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วม โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ผลการวิจัย พบว่า การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานของการวิจัยที่ตั้งไว้ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานครมีกระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้นของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งตามแนวทางของ หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นงานที่สถานศึกษาควรดำเนินการเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างเต็มตามศักยภาพ สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นที่ยอมรับของนักเรียน ครู บุคลากรของสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม สอดคล้องกับงานวิจัยของอภิชาติ แก่นน้อย ศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการศึกษาพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ในศูนย์ G – BACS สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรีเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก 10 ด้าน ได้แก่ การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การแนะแนวการศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การส่งเสริมความรู้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของธวัชชัย ไชยพูล ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน อำเภอ บ่อทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมตัดสินใจของครูในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการมีส่วนร่วมของครูด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารทั่วไป การบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก

3. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง แบบปรึกษาหารือ และแบบให้ข้อเสนอแนะ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยภาพรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการบริหารแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง โดยทางสถานศึกษามีการจัดการประชุมหัวหน้ากลุ่มสาระต่าง ๆ เพื่อระดมความคิดเห็น ข้อเสนอแนะมาปรับปรุง แก้ไข และพัฒนาสถานศึกษา มีการติดตามของหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้เพื่อร่วมกันศึกษาปัญหาของหน่วยงาน มีการนำเสนอผลการประชุมหรือการแก้ไขปัญหามาให้ผู้บริหารเพื่อพัฒนาและนำไปแก้ไขปัญห่อีกทั้งตัวแทนฝ่ายครูมีโอกาสเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการบริหารสถานศึกษา และสามารถกำหนดแนวทางเพื่อการแก้ปัญหา ก่อนที่จะเสนอความคิดไปสู่การปฏิบัติ มีการบริหารแบบปรึกษาหารือ โดยกำหนดให้ทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่มีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน เปิดโอกาสให้ได้ร่วมคิด ร่วมสร้างรูปแบบ และวิธีการที่จะนำมาพัฒนาการศึกษา มีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา และการพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการต่างๆที่ทางโรงเรียนนำเสนอไว้ จัดการบริหารแบบให้ข้อเสนอแนะ โดยผู้บริหารสถานศึกษาได้นำข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะที่ได้จากบุคลากรมาพิจารณาและนำไปใช้ในการพัฒนา แก้ไขปัญหาของสถานศึกษา บุคลากรมีส่วนร่วมในการให้ความเห็นชอบและรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา และสถานศึกษามีการจัดทำแบบประเมินให้กับบุคลากรที่สามารถเขียนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะในการพัฒนางานหรือพัฒนาสถานศึกษา รวมทั้งเปิดโอกาสโอกาส

ให้ได้วิจารณ์ผลการปฏิบัติงานอย่างสร้างสรรค์ ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินการของสถานศึกษา ซึ่งงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นต้องมีการดำเนินงานดังนี้ การวางแผนงานวิชาการ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา การบริหารจัดการการเรียนรู้ การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน การวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการ และการประกันคุณภาพการศึกษากับงานวิชาการ สอดคล้องกับงานวิจัยของสนธิยา เพ็ญเกษม ได้ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โรงเรียนเทพรัตน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยนาท ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานวิชาการของครู โดยภาพรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารแบบร่วมเป็นกรรมการบริหารมีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรมีการเปิดโอกาสให้ครู บุคลากรมีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกเพื่อให้ทราบถึงจุดแข็ง จุดอ่อน อุปสรรค และโอกาสของสถานศึกษา ซึ่งรวมไปถึงการจัดทำ กลยุทธ์ แผนปฏิบัติงาน แผนพัฒนาสถานศึกษาและกฎระเบียบต่างๆ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ครูและบุคลากรได้รู้เรื่องราวของสถานศึกษาอย่างแท้จริง และนำไปสู่การพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. จากผลการวิจัยพบว่าการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มากทุกด้าน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการวางแผนงานวิชาการ มีค่ามัธยฐานเลขคณิตน้อยที่สุด ดังนั้นสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสำรวจและจัดทำทะเบียนเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการ ซึ่งรวมไปถึงระบบฐานข้อมูลด้านนักเรียน บุคลากร อาคารสถานที่ สื่อการเรียนการสอน วัสดุ อุปกรณ์ และงานวิจัยอย่างครอบคลุมและทั่วถึง พร้อมทั้งควรมีระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศที่เชื่อมโยงกับหน่วยงานอื่นทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ศึกษาสารสนเทศที่ทำการรวบรวมมาเพื่อนำมาใช้กำหนดและจัดทำแผนงาน

วิชาการ และควรมีการตรวจสอบติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เพื่อเป็นการนำมาพัฒนาสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

3. จากผลการวิจัยพบว่า การบริหารแบบมีส่วนร่วมแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง แบบปรึกษาหารือ และแบบให้ข้อเสนอแนะส่งผลต่อ การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่า แบบประชาธิปไตย แบบคณะทำงาน และแบบร่วมเป็นกรรมการบริหาร ที่ไม่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในภาพรวม (Ytot) แต่เมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แล้วมีความสัมพันธ์สูงกับแบบคณะกรรมการบริหารระดับกลาง แบบปรึกษาหารือ และแบบให้ข้อเสนอแนะ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการบริหารแบบมีส่วนร่วมดังกล่าวด้วยเพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อ การบริหารแบบมีส่วนร่วมและการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดอื่น ๆ
2. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการนำ การบริหารแบบมีส่วนร่วมของสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานครไปทดลองใช้กับสถานศึกษาในสังกัดอื่นและเปรียบเทียบผลการพัฒนา

เอกสารอ้างอิง

- สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร. รายงานการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครปี 2556. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2556.
- _____. แนวทางการประเมินคุณภาพตาม มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2556.
- _____. แผนปฏิบัติราชการประจำปี พ.ศ.2556 สำนักงานการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2556.
- _____. แผนปฏิบัติราชการ 4 ปี พ.ศ. 2552 -2555. กรุงเทพฯ ฯ : สำนักงานการศึกษา, 2552.

- _____. แผนยุทธศาสตร์สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร ปี2556 –2558. กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา, 2556
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 . กรุงเทพฯ : พรักหวาน, 2545.
- สำนักงานยุทธศาสตร์การศึกษา. สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. รายงานสถิติการศึกษาปีการศึกษา 2555. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555.
- หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักการศึกษา กรุงเทพมหานคร. การประเมินคุณภาพมาตรฐานโรงเรียนในสังกัด กรุงเทพมหานคร SMART SCHOOL. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์ การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด, 2555.
- _____. คู่มือการบริหารจัดการโรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร : การบริหารงานทั่วไป. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา, 2551.
- _____. แนวทางการบริหารจัดการคุณภาพ โรงเรียนสังกัด กรุงเทพมหานคร การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ : สำนักการศึกษา, 2554.
- Best John W. **Research in Education**. New Jersey : Prentice - Hall Inc., 1970.
- Cronbach Lee J. **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper & Row Publisher , 1974.
- David Keith. **Human Behavior at Work : Organizational Behavior**. New York : McGraw-Hill Book Company, 1981.
- Likert Rensis. **The Human Organization**. New York : McGraw - Hill Book Co., 1976.

